

[Vagn Bro.]

men efter vor Mening daarligste Vej, og derfor maa vi indtrængende anbefale Tingets ærede Medlemmer at stemme mod det foreliggende Lovforslag.

Pürschel: Der har i dette Udvalg været Grund til at anstille Betragtninger over, hvor forskelligt Kundskabstørsten kan fordele sig, alt efter som man er Tilhænger eller Modstander af et Forslag. Vi, som var Modstandere af dette Forslag, ønskede dets økonomiske Konsekvenser og ogsaa dets Konsekvenser og navnlig dets Formaal paa det aandelige Omraade lidt nærmere belyst, men det Flertal, som havde samlet sig til en kompakt Majoritet omkring den foreliggende Plan, havde ikke noget som helst Ønske om at faa noget at vide, og da det høje Ministerium heller ikke havde noget Ønske om at meddele noget af, hvad det vidste, saa blev Svaret paa de Spørgsmaal, vi stillede, naturligvis yderst utilfredsstillende, og uanset hvor meget man saa ellers i *Teorien* respekterer Mindretallets Ret til at faa oplyst dette eller hint, marcherede naturligvis Flertallet hen over Mindretallet under *stram Retning*. Der er ikke noget at gøre ved det, Kampen er haabløs. Derfor har jeg for mit Vedkommende heller ikke taget den op. Jeg spilder i Almindelighed ikke mine Kræfter paa de haabløse Opgaver, og derfor har jeg... (*Rager: Naah!*)... Ja, jeg har ganske vist en Gang været med til at opdrage paa det ærede Medlem Hr. Rager, og jeg indrømmer, at det ikke lykkedes mig; det er en af de faa haabløse Opgaver, jeg virkelig har sat nogle Kræfter ind paa. Derfor har jeg heller ikke stillet noget Ændringsforslag her, og jeg skal indskrænke mig til nogle forholdsvis korte Bemærkninger om, hvad der efter min Mening vilde have været det rigtige i denne Sag.

Det vilde have været rigtigt her i Tinget at gøre sig klart, hvad man ønskede, om man ønskede et særpræget Universitet eller en mindre Udgave af Københavns Universitet, om man ønskede at begynde, som det her foreslaas, stærkt begrænset paa et enkelt Omraade, ikke førende paa noget Punkt til noget endeligt, om det skal ligge som en Filial af Københavns Universitet, eller man vil søge at skabe noget selvstændigt, noget, der har Mulighed for at blive særpræget. Hele denne Drøftelse, som dog er ganske naturlig, naar man gaar til en Ting af saa vidtrækkende Konsekvenser, har man skubbet til Side. Flertallet har ingen Brug for det, og dets Ordfører har i Dag ikke Trang

til nogen større Debat. Nej, jo mindre der tales om den Ting, jo mere er den ærede Ordfører for Flertallet sikker paa at faa gennemført, hvad han ønsker. Man skal fortsætte, som man er begyndt i Aarhus. Derfor ønsker han ingen Debat, og det er meget forstaaeligt.

Den ærede Ordfører siger, at der ikke i Betænkningen er udæskende Ord. Nej, visse- lig ikke, ud fra den samme Betragtning, at man ikke vil opfordre til nærmere Drøftelse. Men de udæskende Kendsgerninger foreligger. Det har jeg gjort Rede for ved første Behandling, og jeg skal kun ganske kort nævne det her.

Der er efter min Mening en Ting, som Rigsdagen af principielle Grunde, ikke for denne Sags Skyld alene, men i al Almindelighed, bør modsætte sig, nemlig at man fra en eller anden Side sætter et Foretagende i Gang, vel vidende, at man ikke magter dets Gennemførelse, foregribende Statens, dette Tings Ret til at træffe en fri og ubunden Afgørelse, med det klare Maal for Øje, at naar man har sat det i Gang, skal Resten udføres af Staten. Det er principielt forkasteligt, og det er et af mine Motiver til at gaa imod Lovforslaget.

Man har nævnt, at dette Lovforslag skulde betyde en Besparelse paa Københavns Universitets Budget. Den ærede Ordfører for et andet Mindretal har bevist, at der er saare lidet af Realitet i dette. Det skal jeg ikke gentage. Man siger fra Flertallets Side undertiden, at det, der gøres her, er kun, at man giver Ret til noget meget begrænset..... Den ærede Ordfører nikker anerkendende, men er det saa begrænset? I § 2 a gives der en Mulighed for en Undervisning, der fører de studerende igennem til en statsanerkendt Eksamen, saaledes at Undervisningsplanen svarer til den ved Københavns Universitet.

Her er der altsaa givet Mulighed for at oprette et helt Fakultet. Naturligvis kan, siger den ærede Ordfører, dette kun gøres med de fornødne Bevillinger, det staar i § 3. Hermed siger Ordføreren altsaa, at Aarhus ikke selv vil betale det. Nej, det skal Staten betale. Men Staten kan være rolig, der staar i § 3, at det skal bevilges paa Finansloven. Ja, hvad betyder dette? Er det nogen Garanti? Nej, det viser Udviklingen paa selve dette Omraade. Vi behøver slet ikke at søge til Erfaringer andetstedsfra, Udviklingen i selve denne Sag viser det. Der indeholdes ikke nogen Garanti for, at Staten kommer til at staa frit. Een Gang dette Skridt taget følger de andre efter, uden at man i Virkeligheden